

Сөветјаслөн областувса сјезд выль ыжыд гы колхоз стрөитөмлы гет

Стармузыка пролетаріјас, б.увтн[]

Торја № доныс 5 ур

КОМКОЛХОЗНИК

Леэб ВКП(б) Комі Обком

ФЕВРАЛЬ
5
ЛУН
1931
№ 7

СӨВЕТЈАСЛӨН КОМІ ОБЛАСТУВСА ІХ СЈЕЗД

Правітельстеолөн доклад

Сөвет Сојуз јонмө, кыптө, капиталист государствојасын покколө, чорэбө економическөј кризис

(Жендөдөмөн)

Жортјас! Пролетариат нога, бја нөс чолөм правітельство нымсаң Комі автономіјаа Областувса ІХ сјездлы, ташөм кывјасөн заводітө Авдејева жорт асыы докладсө.

Сөвет Сојузса ужалыс јөз теңоны социализм

Ставроосіјаса XIV сјездеаң да Став-сојузса V сјездеаң мунис-нын кык во. Тајө каднас лоины вывти ыжыд, төдчана восковјас мијан Сөвет государствоын, јона-жө вежсис олөмыс капиталист государствојасын. Сөвет Сојузса ужалыс јөз теңоны мувылын вөвлытөм олөм, стрөитөны социализм. Тајө ужын емөс вывти ыжыд восковјас, ми кыпөдам асыыным овмөс, вөчам гырыс фабрик-заводјас, наң вөбитана совхозјас, котыртамы гырыс колхозјас; Сөвет Сојузса робочөјјаслөн, колхознијаслөн, гөль да шөркөдөма крестаналөн бурмө оласногыс, паскалө, кыптө культура. Таво-нын лөбө мијан завершітома социалистическөј экономикалы подувсө.

А тајө каднас капиталист государствојасын чорэбө кризис

Капиталист государствојасын тајө каднас паскалө экономикаскөј кризис. Тајө кризисыс луныс-луно чорэбө, кыскө выль государствојасөс. Мед гырыс да мед озыр государствојас—Америка кодјас і најө езымынны кризисыс. Экономическөј кризис паскалө і промышленност выль і візму овмөс выль. Сталин жорт партија XVI сјезд вылын шуис—кор мијан Сөвет государствоын јонмө промышленност, кыптө візму овмөс, төдчө экономика боксаң ыжыд поворот быдмөмлаң, јонмөмлаң, капиталист государствојас экономика боксаңыс мунөны омөлтчөмлаң, усөмлаң. Ми быдмам, јонмам, вын-салам, налөн паскалө, чорэбө экономикаскөј кризис. Налөн перепроизводство, најө тырөмаде мануфактурадн, наңдн, сөмын доныс төварјас выль оз ус. Ужалыс јөз гөльмөны, гөльмөм вөсна шыгјалөны, а капиталистјас оз төдны кытчө воштыны төварјассө, соталөны, леэбны ваө. Та кыңці, бөрја кадын капиталист государствојасса колоніјајас паскалөдснны асыыныс производство да оз-нын бөставны төварјассө, а нөшта петөны конкурент пыдди налы.

Боотам кымынкө лыдпас. Сөвет Сојузын-кө бөрја воө продукціясыс содіс 25% выль, тајө каднас-жө Америкалөн продукціясыс чинис 18,6% выль, Англіјаын—16%, Польшаын—14,2% выль. Быд государствоын өткөд, быдлаын производствоыс чинд, весіг Франціјаса і сіјө езымын кризисыс.

Америка чинтө производство

Америкаын-кө 1929 воын вөлі кістөма чугун 3846 сурс тонна, 1930

воын сөмын-нын 1464 сурс тонна. Вөчөма-кө вөлі сен 1929 воын стал 4916 сурс тонна, 1930 воын—сөмын-нын 2236 сурс тонна. 1929 воын жө вөчөма вөлі 624 сурс автомобиль, 1930 воын сөмын 124 сурс.

Безработица содө

Кризис паскалөмкөд, производство чинтөмкөд өтшөщ быдмө безработица. 1929 воын-кө Америкаын вөлі 11/2 мильон ужтөм јөз. 1930 во пом кежлө лыддысө-нын 10млн. морт.

СССР-ын ужтөм јөз абу

Зік мөд пөлөс лыдпасјас мијан Сөвет Сојузын. 1929 воын-кө вөлі кістөма чугуныс 3980 сурс тонна, 1930 воын—4100 сурс тонна, 1929 воын-жө-кө вөлі вөчөма стал 4320 сурс тонна, 1930 воын—4960 сурс тонна-нын. Тази быд отраслын.

Ми німкөдөсөмөн висталам, во сајын-на-кө СССР-ын вөлі 1160 сурс ужтөм јөз, өви мијан ужтөм јөз нө-ти абу.

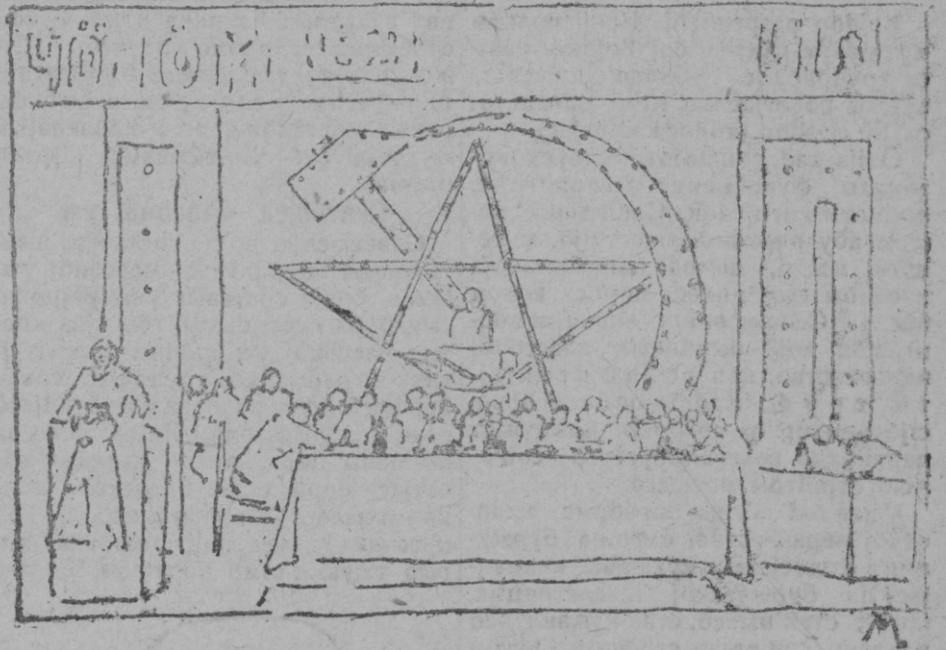

Авдејева жорт

Робочөјјаслөн ревслутсиа нога кыпөдчөм содө

Капиталист государствојасын чорэбө кризис. Јевропа став лөгсө та вөсна лептө СССР выль, леэб лөж сөрні советскөј демпінг жылыс, лөсөдчө СССР выль војнадн, кыпөдө выль интервентсија. Капиталистјас став вынөсы увтыртөны робочөј-јасөс, уна сурс мортјасдн шыблалөны робочөјјасөс заводјасыс. Сөмын өтшөщ кыптө революція нога вермасөм робочөјјаслөн. Бөрја төлыс-јасын тајө кыпөдчөмыс нөшта-на өдзис Індіјаын, сіз-жө Германіјаын (забастовка Рурын). Робочөјјаслөн активностыс содө, робочөјјас котыртөны коммунист партијајас гөгөр, лөсөдчөны медбөрја тыш кежлө капитализмкөд. Промпартия вылын процесс петкөдліс—робочөјјаслөн содө, паскалө симпаті-јасыс Сөвет Сојуз дор, најө гөтө-вөс вермасөны Сөвет Сојуз вөсна. Најө лыддыны Сөвет Сојузөс мірвөбөј рөдінадн. Мед төдөны господа капиталистјас робочөј класс лөсөдчө медбөрја тышлан і тајө тыш дырји капиталистјаслы чорыда кучкам.

СӨВЕТЈАСЛӨН ОБЛАСТУВСА ІХ СЈЕЗДЛӨН ПРЕЗІДІУМ

Витвөса план олөмө пөртөб-нөін

Сөвөса кымын-кө кыв Сөвет Сојуз пыщкөсса олөм жылыс, мијан правітельство уж жылыс. Бөрја кадыс—пјатилетка медвоэа кык во ыс-лыс плансө тыртөм понда вермасөм. Ставроосіјаса XIV сјезд да Став-сојузса V сјезд вынөдөдснны ыжыд ужјас нүдөдөм выль план—витвөса план. Тајө плансө вөчөм выль вөліны помкајас. Кык во сајын ми по-малім востановітельнөј кад, мијан государствово а овмөс пырис рекон-струкція кадө. Мијан вөлі-нын опыт вожынса да вөчөжөса планјас вөчөм куэа. Сөмын витвөса план гөгөр кыпавліс дај мунө-на вывти ыжыд сөрні. Буржуазнөј экономист-јас шуөны вөлі витвөса плансө фан-тазіјадн, утопіјадн, кыңи-нө поэбө ташөм торсө вөчны, кор комму-нистјаслөн став олөмыс кісөд. На дор-жө ылөны быдсама пөлөс оп-портунистјас, тајө-пө поэтөм делө, тави тыдалө налөн повөдөм, робо-чөј классыс вынөсө пыдди пукты-

төм. Колө-ө виставны өні, мыј најө ставныс ворсөснны. Пјатилетка мед-воэа волөн результатјасыс доныс вөштисны налыс мөвпалөмјассө.

Војнадэса кад серті продукція леэбмыс содіс кыкыс унжың

Ме виставлі-нын бөрја воын валө-вөј продукція мијан промышлен-ностлөн содіс 25% выль. Кык во-нас ми леэім продукціясө 30,5 миль-ярд шайт дон выль, а витвөса план серті арталөма вөлі 29,3 миль-ярд шайт дон выль.

Војнадэса кад серті продукція-сө леэбмыс содіс кыкыс унжык.

Мед ыжыд упор вөчөма мијан машинајас вөчан промышленност кыпөдөм, паскөдөм выль ВСНХ-өи планирујтан промышленност пјати-летка первоја кык вонас сөтис про-дукціясө 13,8 мильярд шайт дон, 12,5 мильярд шайт пыдди, кыңи вөлі арталөма витвөса планын.

Візму овмөс кыптө, коллективизирүтчө, вуэбө социализм туј выль

Промышленност өдјө кыптөмыс обеспечитис візму овмөсмыс быдмөм-сө. Візму овмөсын механизатсија нүдөдөмөн, партија генеральнөј туј-визсө чорыда да вескыда нүдөдөмөн, батракјас, гөль крестана выль упор-сө кутөмдн, шөркөдөма крестакөд контакт кутөмдн, мијан візму овмөс кыпөдөм куэа емөс-нин ыжыд успехјас Шөркөдөма крестана асвө ладн ыжыд гыдн пырөны колхоз-јасө. Тајө ставыс партија да правітельство вөчын сувтөдіс мог-кулакјасөс топөдана політикаыс вужны кулакјасөс, кыңи класс, бырөдөм політика выль, дорвыс коллективизатсија подув вылын. 1929-30 воын колхозјасө вөлі өтүв-төма 24,1% став крестана овмөс-јас пыс, а черновөј районјасын—50%-өз-нин.

мильон га, колхозө пырөм бөрвын 43 мильон га-нын. Тајөс најө вөчө-ны асланыс-на ужалан инвентарөк. Тајө висталө куэчөм бурлуныс өтүв-јдн ужалөмыслөн. Витвөса план серті бөрја во кежлө колхозјаслөн муыс арталөма вөлі паскөдөны 20,6 мильон га-өз, а сіз-кө кык вөдн-нын витвөса план тыртөма лөі содтөдөн.

Көчана площадь паскалө

Көчана площадь јона-жө содө. 1929-30 воын-кө вөлі 127,1 мильон га, а 1931 во кежлө контролнөј лыдпасјасын пуктөма 143 мильон га, а витвөса план серті арталөма вөлі 141 мильон га, сіз-жө тавө-нын ми тыртамы витвөса плансө 101,2% выль.

Тајө воын котыртны колхозјасө 50% став крестана сөмөс пыю

Партијалөн декабрса пленум сув-төдіс мог 1931 воын котыртны колхозјасө 50% став крестана пөв-сыс, а черновөј районјасын—80%.

Көчана площадь тајө војасө јона содіс. Колхозјас нөшта өдзө-дісны көчана площадь паскөдөмсө. Торјөн-кө ужалөдн колхозјасө

Совхозјаслөн да колхозјаслөн көчана площадь 1931 воын лөб паскөдөма 75,9 мильон га-өз, а вит-вөса план серті программаныс лөб тыртөма 400% выль 1931 воын.

Тајө лыдпасјас петкөдлөны віз-му овмөсын ми өдјө тувчалам воэбө. Тајө лыдпасјас ставн с па-зөдөны оппортунистјасыс мөвп-јассө.

КОМІ АВТОНОМІЈА ОБЛАСТУВСА СТАВ УЖАЛЫГ ВОЛТЫРЛЫ ЈОРТЈАС!

Вөрлезан план угроза улын. Февраль медвоzza лун кежлө Комі област пафта пөрөдөма 44% став программаыг, кыскөма сөмын 19%.

ТАЗ ужавны воzо огө вермөj, јортјас! Ташөм кулак сама уж пунктөмөн вермам программа тырткы пөрөдөмын 80%, кыскөмөн 50% вылө.

ТАЗ ми вермам ордны вөрлезан программа, вермам ордны Вылъ Воjвыв течан уж.

ЈОРТЈАС! Абу ставыс вошөма, абу ставыс колөма бөрө!
Бырөдам вөрлезөмын, вөркыскөмын лоөм прорыв!

Мед оз төр сінманыс јанзімыс Вылъ Воjвыв вузалысјаслы, вөрыс пышјалысјаслы!

ЈОРТЈАС! Вөрлезан фронт мед ыжыд классөвөj тыш нуөдан фронт. Кышөдам нөшта вылө сотсіалісөіческөj ордјысөм да ударнычество знамја— чорзөдам вөрлезөмын кулак вылө паныда мунөм став фронт настала!

Комі Автономіја Сөветјаслөн өкмысөд сјезд щөктө:

1. Објажітны став медалөм робочөjөс кык лунја срокөн самообјазательство бостөм сертеі петны ужавны вөрө! Збоја, револүтсионнөја, коді вермө кутны чер, коді вермө бертны кер, организованныөја сінтса да колхозса бригаадасөн пырыс-пыр вөрө!

2. Кулакјасөс вөтлыны вөрө ставсө, өтөз. Ужыс мынтөчыс кулакјасөс мыждыны налыс ембур конфі-скуітомөз. Зажіточнөjјасөс пырыс-пыр ыстыны вөрө— ыжыд норма бетөмөн.

3. Мед бур бригаадаслы да өтка вөрлезысјаслы сјезд нөмсан Обісполкомлы сөтны преміјас;

4. Областувса сјезд нөмсан быд рајонө мөдөдны делегатјасөс бригаадас котыртөм могыс, прорыв бырөдөм организујтөм могыс!

Февраль—ударнөj төлыс! Бырөдам февралын өнөја лоөм прорыв.

Мунө чорыд тыш Вылъ Воjвыв течөм вөсна!

Сөветјас, ударныјасө, колхозныјасө, гөль крестьянаб пыкөмөн шөркөфдем крестьянабс тајө ужө кыскөмөн—ныпө-дөj нөшта чорыд паныда мунөм кулакјас, вредітельјас вылө став фронт настала! Ленин партіја вөскөдлөмөн, оппортуністјаслы паныд, вөтвөса план којмөд решајущөj воын воам вылъ вермөмјасө!

Став вын вөрлезөмын прорыв бырөдөм вылө!

Вылъ Воjвыв течөм вөсна!

Вөтвөса план нөль воөн тыртөм вөсна!

Мед олас Ленинлөн партіја, сөветјаслөн јурнуөдыс!

Мед олас Сталин јорт-партіјалөн вождь!

Комі автономіја сөветјаслөн өкмысөд сјезд.

Керлезан уж угроза улын

Колхозникяс, ударникяс, голь да шоркода олые крестана ставон вөрö, тыртны рещижушщöй воеи программа

Керлезом муно кулацкөй темпöн

Февраль 1 лун кежлö Комилеслөн вöчöма керсö 1634170 кубометр—44,7% сезоннöй заданытые, кыскыма сöмьн 720 сурс кубометр—19,7% заданыд сертö. Бөрја декадаас вөрлезан од бара-на весиг абу сөдöма. Ташöм темпöн ужалтм керлезан уж сö сувтöддö вескы да угроза улö. Од касыс колö вывти-нын еща, а ужыс жона на уна. Медеа нын шогмытöм одон муно вөркыскöм. Öнi кежлö кулö вöчöм керяс мырдорын 914 сурс кубометр. Колан декадаас кыскыма вөрсөсöмьн 21 сурс кубометр. Ташöм öдöн-жö-кö пондас муины ужыс вөзö, öнiја вöчöм керсö-нын ковмас кыскыны ноль декада чöж. Ферт, колны вөзö ташöм кулацкөй öд ог вермöй. Вескыдыв оппортуызм өама ужалöм колö чтрсыштны да бөстөыны ужавны большевистскöй темпöн

Колхозникяс, ударникяс да голь да шоркода олые крестана, бөстөй збылые бырö ны керлезан фронт вылые прорывсö. Сöлöмые кö бөстөад-ужавны тi, венад став сөкыдгорсö, керлезан программа тыртад сөдтöдөн. Вөстөй б.а кое оппортуызтяс-лы, уж зугыяслаы, чрзöдöй кулак вылö наступайтöм, котыртчалöй ударнöй бригадясö, сек кыпыса мунас уж—социализм стрöитам план лөб пöртöма олöмö.

Бригадяс петкөдлөнү бур пример Вөрлезыясöс бригадясö котыртм муно кекычö шогмытöм нөжмь да

Январ 20-д лун кежлö Комилес трестлөн вöливербуйтöма: пöрдчыясöс—13087 (68% колана дiнö), шпаллөсыясöс—1578 (63%), кыскасыясöс—11182 (57,6%) да вöвясос—10621 (55%).

На пые ужалöны: пöрдчыяс—9578 (73,6%), шпаллөсыяс—1171 (81%), кыскасыяс—10165 (91,5%) да вöвяс—10922 (102,9%).

Котыртöма вөрлезыясöс бригадясö

Вөрпромхозяс	Ударнöй бригадяс	Ужалы лун	Бригадяс	Ужалы лун	Арзежас	Ужалы лун	Колхозникяс	Орджысöм	
								догов-ор лун	Ужалы лун
Жемдин	6	57	105	1098	8	87	184	14	391
Луз	—	—	82	1065	12	560	75	7	146
Кулөдин	9	55	66	760	10	92	320	—	197
Шождати	—	—	47	685	12	329	385	—	—
Вичин	9	77	42	463	24	135	151	8	50
Сиктивкар	12	94	34	281	2	11	—	—	391
Печора	24	178	25	182	—	—	156	—	609
Рыва	—	—	23	164	8	80	45	—	254
Ставо	60	460	424	4698	76	1294	1505	29	2309

Кыскасыяслы котыртчыны бригадясö

Гагшор. Областувса сөветяс 9-од сездлы гөснеч пыдфi котыртчыс кыскасан бригада 13 мортыс. Бригада, паскыд доддөн кыскасöмөн, кыпöдлөнү ужылые производителностсö 30%. Вöли летчöдöны керсö кужимыс, öнi мөдiсны нольс. Пуктам став рын правителствоон сетöм кыскасан заданысö тыртöм вылö.

Колхозса да комсомлеккөй бригада „Воршилостс“

Петыр Мiкулај ударник вöчö 20 шпалжөн лун

Мажаса учвөрхозын, 31 кв., мажаса колхозник Петыр Мiкулај ужалö ударнöя: вöчö луннас 20 шпалжö. Шпалсö вöчö зев бура, брак абу. Кык төлысөн вöчöма 440 шпал. Бригадник

Бөстөй пример 71 арса стiрiклыс

Мажасы (Сиктивкар р.) Öсiп Мiтрежевiч Потапов, 71 арса старик, пырис колхозö. Потапов шуд—ме-пö кöтi арлыданын, но социализм стрöитöмын том-на. Öнi Потапов ужалö вöрын. Ассö шуис ударникөн.

Ван-Мод.

Комi област пастала дiрижабль стрöитöм вылö чукöртöма февраль 1 лун кежлö 11.650 шайт.

„Вочакыв Мiллерлы“ нiма фондö чукöртöма 4.021 шайт. Сöм чукöртöм сöмын-на öдзö.

Ыбса тракторнöй база да леспромх э ас обозö вундöмөдс

Ыбса (Жемдин р.) тракторнöй базасы (84 кв.) Комилес асыс обозсö зiкбз вундöмө. Тракторнöй базасын волöны зев шоча, а леспрохозсаы нi öтi морт-на ез волю. Обозын журалыс—Ганов ужнас оз вермы вескöдлыы. Обозын ставыс 18 вöв, сöмын лок кöрым понда ужавны вермöны омöла.

Фуражын лöбма растрата

Вöвясос конукяс вердöны норматöг. Турун вöвяслаы быд суткi сетöны 40 килограммөн. Öнi туруныс абу сүзөдма тонна саяс да сiз-жö лишнöй вердöмадс зöр 800 килограмм. додяс да сiжс завод нарöшнö жүгöдлөнi. Сiжс-завод да додяс жүгласöм лыдыны öнi i вермы. Сөсса жүгласöм додяс-сö сөтöмадс пес пыддi. додяссö мукöдыс жүглөнi нарöшнö (С. Калымов). Сiжс-завод оз тырмы. Обозын журалыс Ганов некушöм учот абу пуктöма. Мукöд сiжсясасы зiк сiсöс да жона зев орясöны. Гезяс да вöжжiяс кычö вошöма, накладнöйн гiжöмадс 22 метр кузаяс-с, а ем сöмьн 18 метр кузаяс.

Вöвяс висöны

Ветфелшер татчö волывлö зев шоча, а он-кö кор оз i волю. Сөсса фелшöряс волывлөнi куш кiжөн, мефикаментястöг.

дасвiт лунөн вöли мөдöдöма кужим вöв болнiчаб. Сiс туруннад вердöм понда, мукöдыс оз-нын i ветлыны. Сөсса картаяссö конукяс прамöя оз весавны.

Оппортуызт: öбвакö-нын тавө тырö керлезан заданыд.

Кулак: зiк-жö-нын öткөдa мөблa-лам текöд, думыштла да журидi сувтлас.

Обозö быскасны унжыкөс медалбмадс iнвалiдясöс да чөладдö. 26 морт пые абу нiöтi комсомолөнi партиеч. Кадровикяс ем сiчiм морт, сöмын найс кадровикясөн шуны нöкычi оз поч. Уж вылö найö петöны jöз бöрас, а уж вылые пырöны мевоз. Ужалыяс быдлун вежласöны, пыр ужалыс состав абу. Лунса норма тыртöны зев омöла. Мукöдыс луннас кыскыны 3 да 6 пуби лун.

Кодлы мөг, колö чорыдыкка кутчыслыны обоз бердö да вужмыдöныс нещыштны став локторяссö.

Ж. Смирнов.

Буржык бригадас премiруйтiсны-

Чуклöмын (Вичин районн) Согыр деланкаын ужалöны колхозникяс бригадөн 10 пöрдчыс да 21 вöв. Колхозникяс тыртомадс-нын нормасö 210 км. пöрдчöмөн. Гельсöвет шуис премiруйтны кыз во-

рын муныясöс. 430 шайт доз төварөн. „Гачанурса“ бригадасе тор-жа овмöсые котыртчыясöс, вöчмадс 230 км. морт вылö, шуиснi премiруйтны 370 шайт доз төварөн. Мумыс.

Бедняцкөй группяс игнорируйтöм—нöбi вевтытöм вевкыдыв оппортуызм

Паскөдчана фронтөн социализм наступайтiгөн, кулакяс да налөн агентурясасыс нудöны бешеннöй прöвiтiчöм социализмлы. Рещивелнöй кое нудöтгö кулакяс оз здайтны асыныс почiсiясö, найс колö быдлаын разгромiтавын Сы вöсна. бедняцкөй группяс организуйтöм колö пуктыны партячежакясасы основнöй мөгөн. Кычi-нö нудан кулак вылö наступайтöмөд, голь jöзыс-кө абу котыртöма? Сек кулакыд венас, öд найö став вынсö, став кужанлунсö пуктöны социализм стрöитöм зугöм да падмөдöм вылö.

Мiжан сiктясын бедняцкөй группяс организуйтöм муно шогмытöм локa. Советяс Областувса сезд вывса делегатяс вiсталöны, мыж бедняцкөй группяс сiктясын лыдысöны формальнöя, збылысö некушöм уж голь jöз костас оз нудöны. Сöмын беднякяс дорö партячежакяс матысчылöны чөскыд кадясö, отсöгла. Ташöм ужалöмыд зiк вескыдыв оппортуызм. Кушöм партячежак да ельсöвет оз котыртав голь jöз группяс да оз нуод на пын быдлуня уж, сiжö ужалö зiк вескыдыв оппортуызм самөн.

Колö сбылыс бөстөыны нудöны гөлjöз костын торја уж. Сiз-жö колö котыртавын колхозникясөс бөстны ас дорö шоркода олые крестанасö да паскөдчана фронтөн наступайтны кулак вылö.

Чечегов.

„Твердолобöжяслы вочкыв“

Мi, Вичин районувса Областувса Советяс сезд вывса делегатяс кöсжысам пуктыны СССР-лыс обороноспособнөет жонмөдöм вылö төлысжынса ужаландон да корам Областувса сезд делегатяссöс вöтчыны мi бөрса. Сiз-жö корам вöчны вызов мiжан нiмсаы меф вöтчавны мi бөрса став делегатыс локтан Крайувса сезд вылыс.

Тайö чукöстчöм кузa сöмсö чу-көртны март 1 лун кежлö сполнöжанын.

Вичин районувса делегатяс пуктисны-нын сöмсö: М. Харанов—75 шайт; Колегов Н.—55 шайт.

Вичин районувса делегатяс.

Отв. редактор д. Чечегов.